

Департамент розслідувань зловживань
на оптових енергетичних ринках
та моніторингу звітності

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

« » листопада 2025 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на
підставі постанови НКРЕКП від 18 лютого 2025 року № 225»

Відповідно до статті 22² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.09.2023 № 1756 (далі – Порядок розслідування), та на підставі постанови НКРЕКП від 18.02.2025 № 225 «Про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» проведено розслідування зловживань учасником оптового енергетичного ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ECRB-код ECRB-UA-20231128-026) на оптовому енергетичному ринку у період з 01.11.2024 по 05.11.2024.

Під час проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» (далі – ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1», суб'єкт розслідування) Комісією з розслідування, яка сформована за наказом НКРЕКП від 24.02.2025 № 21-од (із змінами), з метою з'ясування всіх обставин, що мають значення для розслідування, вчинено дії, передбачені пунктами 5.4 – 5.6 глави 5 та главою 6 Порядку розслідування та складено Висновок про розслідування від 23 липня 2025 року № 2 (далі – Висновок про розслідування), яким встановлено та зафіксовано, що суб'єкт розслідування, подаючи пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами на розрахункові періоди 22-23 та 23-24 год. 01.11.2024, 18-19 год. 02.11.2024, 18-19 та 23-24 год. 03.11.2024, посилав оманливі сигнали щодо ціни оптового енергетичного продукту й, відповідно, здійснив маніпулювання на оптовому енергетичному ринку у виді помилкових заявок (erroneous orders) – ненавмисному поданні пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами, які надають ринку оманливі сигнали щодо ціни відповідно до оптового енергетичного продукту, чим порушив вимоги статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

УВ
НКРЕКП
№2199-12.2/25 від 11.11.2025
КЕП: Міщенко Т. М. 11.11.2025 11:21
3FAA9288358EC00304000005A6F34005D6BD100
Сертифікат дійсний з 20.02.2024 до 20.02.2026 12:23

З метою ознайомлення суб'єкта розслідування НКРЕКП рекомендованим листом від 23.07.2025 № 89-12.2/25inv направило на адресу суб'єкта розслідування Висновок про розслідування.

ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» листом від 21.08.2025 № 01-02/861 надано заперечення до Висновку про розслідування.

Після отримання заперечень від ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» до Висновку про розслідування Комісією з розслідування на виконання вимог пункту 5 частини першої статті 20² Закону про НКРЕКП та пункту 7.3 глави 7 Порядку розслідування складено Висновок про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2 (далі – Висновок).

При цьому, при складанні Висновку Комісія з розслідування відповідно до пункту 7.2 глави 7 Порядку розслідування розглянула подані суб'єктом розслідування заперечення та мотивовано не врахувала доводи суб'єкта розслідування, викладені у запереченнях, про що зазначено у Висновку в розділі «12. Пояснення неврахування заперечення суб'єкта розслідування до висновку про розслідування».

Висновком про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2 на підставі фактичних даних та обставин та з огляду на надані суб'єктом розслідування заперечення встановлено та зафіксовано, що ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» посило оманливі сигнали щодо ціни оптового енергетичного продукту та здійснило маніпулювання на оптовому енергетичному ринку у виді помилкових заявок (erroneous orders) – ненавмисному поданні пропозицій на балансуючу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами, які надають ринку оманливі сигнали щодо ціни відповідно до оптового енергетичного продукту, чим порушило вимоги статті 11² Закону щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку шляхом подання пропозицій на балансуючу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами на розрахункові періоди 22-23 та 23-24 год. 01.11.2024, 18-19 год. 02.11.2024, 18-19 та 23-24 год. 03.11.2024.

Відповідно до частини першої статті 2¹ Закону про НКРЕКП маніпулювання на оптовому енергетичному ринку є зловживанням на оптовому енергетичному ринку.

Пунктом 19 частини другої статті 77 Закону визначено, що правопорушенням на ринку електричної енергії є зловживання на оптовому енергетичному ринку, а саме маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (абзац перший частини четвертої статті 77 Закону).

Пунктом восьмим розділу II Закону України від 10.06.2023 № 3141-IX (у редакції Закону України від 14.01.2025 № 4213-IX) встановлено, що протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом Регулятор у разі скоєння зловживання або іншого порушення на оптовому енергетичному ринку у межах своїх повноважень після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства приймає рішення про накладення штрафу за таке зловживання.

Процедура консультації встановлена Меморандумом про взаєморозуміння між Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щодо проведення консультацій по рішеннях про накладення штрафів за зловживання та інші порушення на оптовому енергетичному ринку від 12 липня 2025 року (далі – Меморандум).

Листом від 16.10.2025 № 159-12.2/25inv НКРЕКП відповідно до положень Меморандуму направлено до Секретаріату Енергетичного Співтовариства (далі – Секретаріат) Висновок про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2 та проєкт розрахунку штрафу за зловживання, розрахованого відповідно до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Методика), затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800.

Листом від 30.10.2025 № REG-UA/O/alo/30/30-10-2025 Секретаріат відповідно до Меморандуму надав свій зворотній зв'язок.

Секретаріат вважає висновок та правову позицію НКРЕКП обґрунтованими, збалансованими та такими, що відповідають цілям підтримки цілісності ринку та пропорційного правозастосування.

Разом з тим, Секретаріат запропонував до розгляду деякі зауваження, які в межах діючого правового регулювання були враховані під час розрахунку розміру штрафу та прозоро наведені нижче.

Зокрема, під час розрахунку розміру штрафу враховано шкоду, що завдана суб'єктом розслідування іншим ППБ в розрахункові періоди 22-23 та 23-24 год. 01.11.2024, 18-19 год. 02.11.2024, 18-19 та 23-24 год. 03.11.2024, у вигляді фінансових зобов'язань таких ППБ перед ОСП за балансуєчу електричну енергію на розвантаження у розмірі 23 250 927, 56 грн.

НЕК «Укренерго» розрахував рівень маржинальної ціни балансуєчої електричної енергії та ціни небалансу електричної енергії, яка склалася б за умови (див. таблиці 1 і 2):

а) виключення пропозицій суб'єкта розслідування на балансуєчу електричну енергію на розвантаження;

б) подання суб'єктом розслідування пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за цінами на рівні середньозваженої ціни пропозиції для кожного розрахункового періоду.

Таблиця 1

Дата	Година	MSP _{факт} (маржинальна ціна на балансуючу електричну енергію, фактична, грн/МВт*год)	MSP _{розр} (маржинальна ціна на балансуючу електричну енергію, розрахункова, грн/МВт*год)		MSP _{срлн90} (середньозважена маржинальна ціна на балансуючу електричну енергію за останні 90 днів, грн/МВт*год)
			виключення пропозицій Товариства на балансуючу електричну енергію на розвантаження	подання Товариством пропозицій на балансуючу електричну енергію на розвантаження за цінами на рівні середньозваженої ціни пропозиції	
01.11.2024	22-23	10 000	5 980	529,50	818,88
01.11.2024	23-24	8 250	4 494	412,00	725,20
02.11.2024	18-19	10 000	8 890	1 595,20	1 013,05
03.11.2024	18-19	10 000	8 890	1 268,31	1 013,05
03.11.2024	23-24	8 250	6 835	1 125,99	725,20

Таблиця 2

Дата	Година	IMSP _{факт} (ціна небалансу електричної енергії, фактична, грн/МВт*год)	IMSP _{розр} (ціна небалансу електричної енергії, розрахункова, грн/МВт*год)	
			виключення пропозицій Товариства на балансуючу електричну енергію на розвантаження	подання Товариством пропозицій на балансуючу електричну енергію на розвантаження за цінами на рівні середньозваженої ціни пропозиції
01.11.2024	22-23	10 000	5 980	529,50
01.11.2024	23-24	8 250	4 494	412,00
02.11.2024	18-19	10 000	8 890	1 595,20
03.11.2024	18-19	10 000	8 890	1 268,31
03.11.2024	23-24	8 250	6 835	1 125,99

При цьому, у ці розрахункові періоди суб'єкт розслідування внаслідок подання помилкових заявок купив балансуючу електричну енергію на розвантаження за цінами, що значно вищі за ціну РДН та максимальну ціну на ВДР у відповідні розрахункові періоди. Середньозважена ціна 1 МВт*год балансуючої електричної енергії на розвантаження для суб'єкта розслідування у цей період склала 9 300,00 грн.

Секретаріат також рекомендує заохотити суб'єкта розслідування до впровадження внутрішніх заходів щодо дотримання вимог, включаючи навчання персоналу та програми підвищення обізнаності щодо поведінки на ринку та зобов'язань щодо участі в торгах.

На виконання Меморандуму НКРЕКП листом від 03.11.2025 № 174-12.2/25inv надано ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» копію листа Секретаріату від 30.10.2025 № REG-UA/O/alo/30/30-10-2025.

Ураховуючи викладене, беручи до уваги Висновок про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2, відсутність наміру в діях ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» маніпулювати на оптовому енергетичному ринку, сприяння суб'єкта розслідування у встановленні фактичних даних та обставин, лист Секретаріату від 30.10.2025 № REG-UA/O/alo/30/30-10-2025 та згідно з Методикою Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує:

накласти на ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» штраф у розмірі 1 079 976 (один мільйон сімдесят дев'ять тисяч дев'ятсот сімдесят шість) гривень згідно з розрахунком:

Підсумковий розмір штрафу	1 079 976 грн
---------------------------	---------------

Вид зловживання	Підсумковий розмір штрафу згідно з главою 3.6 розділу III Методики	Максимальний розмір штрафу згідно із статтею 77 Закону	Початковий розмір штрафу	Розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання	Розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	1 079 976	459 000 000 але не більше 10% річного доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку	51 712 731,89	51 867 870,09	44 087 689,57

Відповідно до глави 3.2 розділу III Методики розраховано початковий розмір штрафу на основі критеріїв оцінки характеру, серйозності зловживання, а також завданої шкоди або отриманої додаткової вигоди, яким присвоєно відповідний відсоток у залежності від серйозності зловживання:

максимальний розмір штрафу відповідно до законодавства	грн	459 000 000
відсоток серйозності зловживання	10%	45 900 000
розмір завданої шкоди	грн	23 250 927,56
відсоток від розміру завданої шкоди	25%	5 812 731,89
коефіцієнт характеру вчиненого зловживання		1
Початковий розмір штрафу	грн	51 712 731,89

Початковий розмір штрафу скориговано з урахуванням тривалості зловживання відповідно до глави 3.3 розділу III Методики:

початковий розмір штрафу	грн	51 712 731,89
коефіцієнт		0,001
тривалість зловживання	доба	3
Розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання	грн	51 867 870,09

Відповідно до глави 3.4 розділу III Методики розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відкоригований з урахуванням пом'якшуючих обставин за відсутності обтяжуючих обставин:

розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання	грн	51 867 870,09
пом'якшуючі обставини (сприяння виявленню зловживання та обставин його вчинення під час розслідування)	%	15
Розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих обставин	грн	44 087 689,57

Розмір штрафу не коригувався відповідно до глави 3.5 розділу III Методики за відсутності підстав для такого коригування.

Згідно з пунктом 3.6.2 глави 3.6 розділу III Методики максимальні розміри штрафів за зловживання, визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку, отриманого за рік, який передує року прийняття рішення за результатами розслідування.

При цьому, дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку, який береться для розрахунку граничного розміру штрафу відповідно до абзаців першого та другого цього пункту, не включає податок на додану вартість (абзац третій пункту 3.6.2 глави 3.6 розділу III Методики).

Річний дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку (РДН, ВДР, балансуєчному ринку як постачальника послуг з балансування) суб'єкта розслідування у 2024 році за даними суб'єкта розслідування (листи ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» від 30.06.2025 № 30-06/139 та від 21.08.2025 № 01-02/861), НЕК «Укренерго» (ОСП) (лист від 09.07.2025 № 01/41956), АТ «Оператор ринку» (лист від 28.07.2025 № 01-31/1668) склав **10 799 756,31 грн.**

Пунктом 3.6.3 глави 3.6 розділу III Методики встановлено, що у випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований та скоригований відповідно до глав 3.2-3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу, передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.

Таким чином, підсумковий розмір штрафу з урахуванням положень пунктів 3.6.2 та 3.6.3 глави 3.6 розділу III Методики становить:

річний дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку у 2024 році	грн	10 799 756,31
граничний розмір штрафу від річного доходу	%	10
Підсумковий розмір штрафу	грн	1 079 976

З огляду на зазначене вище, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує прийняти постанову про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 18 лютого 2025 року № 225, якою:

1. Накласти штраф у розмірі 1 079 976 (один мільйон сімдесят дев'ять тисяч дев'ятсот сімдесят шість) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЄСРВ-код ЄСРВ-UA-20231128-026) за порушення частини першої статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

2. Рекомендувати ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЄСРВ-код ЄСРВ-UA-20231128-026) (далі – ТОВАРИСТВО) з метою уникнення у подальшому штрафних санкцій впровадити систему заходів управління та контролю, спрямовану на попередження та подолання ризиків недотримання працівниками ТОВАРИСТВА вимог законодавства щодо доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку, про що до 01 квітня 2026 року повідомити НКРЕКП з наданням підтвердних документів.

**Директор Департаменту розслідувань
зловживань на оптових енергетичних
ринках та моніторингу звітності**

Тетяна МІЩЕНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про прийняття рішення за
результатами розслідування,
проведеного на підставі
постанови НКРЕКП від
18 лютого 2025 року № 225

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ листопада 2025 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Висновку про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2, проведеного відповідно до постанови НКРЕКП від 18 лютого 2025 року № 225 «Про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1», встановлено, що ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЕСРВ-код ЕСРВ-UA-20231128-026) порушено частину першу статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Відповідно до статей 17, 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», пункту 9.1 глави 9 Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 вересня 2023 року № 1756, та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого

постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Накласти штраф у розмірі 1 079 976 (один мільйон сімдесят дев'ять тисяч дев'ятсот сімдесят шість) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЕСРВ-код ЕСРВ-UA-20231128-026) за порушення частини першої статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

2. Рекомендувати ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЕСРВ-код ЕСРВ-UA-20231128-026) (далі – ТОВАРИСТВО) з метою уникнення у подальшому штрафних санкцій впровадити систему заходів управління та контролю, спрямовану на попередження та подолання ризиків недотримання працівниками ТОВАРИСТВА вимог законодавства щодо доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку, про що до 01 квітня 2026 року повідомити НКРЕКП з наданням підтвердних документів.

Ця постанова може бути оскаржена до адміністративного суду. Оскарження постанови не зупиняє її виконання.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

« » листопада 2025 року

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на
підставі постанови НКРЕКП від 18 лютого 2025 року № 225»

Відповідно до статті 22² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.09.2023 № 1756 (далі – Порядок розслідування), та на підставі постанови НКРЕКП від 18.02.2025 № 225 «Про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» проведено розслідування зловживань учасником оптового енергетичного ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ECRB-код ECRB-UA-20231128-026) на оптовому енергетичному ринку у період з 01.11.2024 по 05.11.2024.

Під час проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» (далі – ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1», суб'єкт розслідування) Комісією з розслідування, яка сформована за наказом НКРЕКП від 24.02.2025 № 21-од (із змінами), з метою з'ясування всіх обставин, що мають значення для розслідування, вчинено дії, передбачені пунктами 5.4 – 5.6 глави 5 та главою 6 Порядку розслідування та складено Висновок про розслідування від 23 липня 2025 року № 2 (далі – Висновок про розслідування), яким встановлено та зафіксовано, що суб'єкт розслідування, подаючи пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами на розрахункові періоди 22-23 та 23-24 год. 01.11.2024, 18-19 год. 02.11.2024, 18-19 та 23-24 год. 03.11.2024, посилав оманливі сигнали щодо ціни оптового енергетичного продукту й, відповідно, здійснив маніпулювання на оптовому енергетичному ринку у виді помилкових заявок (erroneous orders) – ненавмисному поданні пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами, які надають ринку оманливі сигнали щодо ціни відповідно до оптового енергетичного продукту, чим порушив вимоги статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

УВ
НКРЕКП
№2180-12.2/25 від 05.11.2025
КЕП: Міщенко Т. М. 05.11.2025 11:03
3FAA9288358EC003040000005A6F34005D6BD100
Сертифікат дійсний з 20.02.2024 до 20.02.2026 12:23

З метою ознайомлення суб'єкта розслідування НКРЕКП рекомендованим листом від 23.07.2025 № 89-12.2/25inv направило на адресу суб'єкта розслідування Висновок про розслідування.

ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» листом від 21.08.2025 № 01-02/861 надано заперечення до Висновку про розслідування.

Після отримання заперечень від ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» до Висновку про розслідування Комісією з розслідування на виконання вимог пункту 5 частини першої статті 20² Закону про НКРЕКП та пункту 7.3 глави 7 Порядку розслідування складено Висновок про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2 (далі – Висновок).

При цьому, при складанні Висновку Комісія з розслідування відповідно до пункту 7.2 глави 7 Порядку розслідування розглянула подані суб'єктом розслідування заперечення та мотивовано не врахувала доводи суб'єкта розслідування, викладені у запереченнях, про що зазначено у Висновку в розділі «12. Пояснення неврахування заперечення суб'єкта розслідування до висновку про розслідування».

Висновком про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2 на підставі фактичних даних та обставин та з огляду на надані суб'єктом розслідування заперечення встановлено та зафіксовано, що ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» посидало оманливі сигнали щодо ціни оптового енергетичного продукту та здійснило маніпулювання на оптовому енергетичному ринку у виді помилкових заявок (erroneous orders) – ненавмисному поданні пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами, які надають ринку оманливі сигнали щодо ціни відповідно до оптового енергетичного продукту, чим порушило вимоги статті 11² Закону щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку шляхом подання пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами на розрахункові періоди 22-23 та 23-24 год. 01.11.2024, 18-19 год. 02.11.2024, 18-19 та 23-24 год. 03.11.2024.

Відповідно до частини першої статті 2¹ Закону про НКРЕКП маніпулювання на оптовому енергетичному ринку є зловживанням на оптовому енергетичному ринку.

Пунктом 19 частини другої статті 77 Закону визначено, що правопорушенням на ринку електричної енергії є зловживання на оптовому енергетичному ринку, а саме маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, що не є учасниками оптового енергетичного ринку), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення, розмір заподіяної шкоди та розмір потенційного доходу, який міг бути отриманий внаслідок порушення (абзац перший частини четвертої статті 77 Закону).

Пунктом восьмим розділу II Закону України від 10.06.2023 № 3141-IX (у редакції Закону України від 14.01.2025 № 4213-IX) встановлено, що протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом Регулятор у разі скоєння зловживання або іншого порушення на оптовому енергетичному ринку у межах своїх повноважень після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства приймає рішення про накладення штрафу за таке зловживання.

Процедура консультації встановлена Меморандумом про взаєморозуміння між Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щодо проведення консультацій по рішеннях про накладення штрафів за зловживання та інші порушення на оптовому енергетичному ринку від 12 липня 2025 року (далі – Меморандум).

Листом від 16.10.2025 № 159-12.2/25inv НКРЕКП відповідно до положень Меморандуму направлено до Секретаріату Енергетичного Співтовариства (далі – Секретаріат) Висновок про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2 та проєкт розрахунку штрафу за зловживання, розрахованого відповідно до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Методика), затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800.

Листом від 30.10.2025 № REG-UA/O/alo/30/30-10-2025 Секретаріат відповідно до Меморандуму надав свій зворотній зв'язок.

Секретаріат вважає висновок та правову позицію НКРЕКП обґрунтованими, збалансованими та такими, що відповідають цілям підтримки цілісності ринку та пропорційного правозастосування.

Разом з тим, Секретаріат запропонував до розгляду деякі зауваження, які в межах діючого правового регулювання були враховані під час розрахунку розміру штрафу та прозоро наведені нижче.

Зокрема, під час розрахунку розміру штрафу враховано шкоду, що завдана суб'єктом розслідування іншим ППБ в розрахункові періоди 22-23 та 23-24 год. 01.11.2024, 18-19 год. 02.11.2024, 18-19 та 23-24 год. 03.11.2024, у вигляді фінансових зобов'язань таких ППБ перед ОСП за балансуєчу електричну енергію на розвантаження у розмірі 23 250 927, 56 грн.

При цьому, у ці розрахункові періоди суб'єкт розслідування внаслідок подання помилкових заявок купив балансуєчу електричну енергію на розвантаження за цінами, що значно вищі за ціну РДН та максимальну ціну на ВДР у відповідні розрахункові періоди. Середньозважена ціна 1 МВт*год балансуєчої електричної енергії на розвантаження для суб'єкта розслідування у цей період склала 9 300,00 грн.

Секретаріат також рекомендує заохотити суб'єкта розслідування до впровадження внутрішніх заходів щодо дотримання вимог, включаючи навчання

персоналу та програми підвищення обізнаності щодо поведінки на ринку та зобов'язань щодо участі в торгах.

На виконання Меморандуму НКРЕКП листом від 03.11.2025 № 174-12.2/25inv надано ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» копію листа Секретаріату від 30.10.2025 № REG-UA/O/alo/30/30-10-2025.

Ураховуючи викладене, беручи до уваги Висновок про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2, відсутність наміру в діях ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» маніпулювати на оптовому енергетичному ринку, сприяння суб'єкта розслідування у встановленні фактичних даних та обставин, лист Секретаріату від 30.10.2025 № REG-UA/O/alo/30/30-10-2025 та згідно з Методикою Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує:

накласти на ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» штраф у розмірі 1 079 976 (один мільйон сімдесят дев'ять тисяч дев'ятсот сімдесят шість) гривень згідно з розрахунком:

Підсумковий розмір штрафу	1 079 976 грн
---------------------------	---------------

Вид зловживання	Підсумковий розмір штрафу згідно з главою 3.6 розділу III Методики	Максимальний розмір штрафу згідно із статтею 77 Закону	Початковий розмір штрафу	Розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання	Розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих та обтяжуючих обставин
Маніпулювання на оптовому енергетичному ринку	1 079 976	459 000 000 але не більше 10% річного доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку	51 712 731,89	51 867 870,09	44 087 689,57

Відповідно до глави 3.2 розділу III Методики розраховано початковий розмір штрафу на основі критеріїв оцінки характеру, серйозності зловживання, а також завданої шкоди або отриманої додаткової вигоди, яким присвоєно відповідний відсоток у залежності від серйозності зловживання:

максимальний розмір штрафу відповідно до законодавства	грн	459 000 000
відсоток серйозності зловживання	10%	45 900 000
розмір завданої шкоди	грн	23 250 927,56
відсоток від розміру завданої шкоди	25%	5 812 731,89
коефіцієнт характеру вчиненого зловживання		1
Початковий розмір штрафу	грн	51 712 731,89

Початковий розмір штрафу скориговано з урахуванням тривалості зловживання відповідно до глави 3.3 розділу III Методики:

початковий розмір штрафу	грн	51 712 731,89
коефіцієнт		0,001
тривалість зловживання	доба	3
Розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання	грн	51 867 870,09

Відповідно до глави 3.4 розділу III Методики розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання, відкоригований з урахуванням пом'якшуючих обставин за відсутності обтяжуючих обставин:

розмір штрафу, скоригований з урахуванням тривалості зловживання	грн	51 867 870,09
пом'якшуючі обставини (сприяння виявленню зловживання та обставин його вчинення під час розслідування)	%	15
Розмір штрафу, скоригований з урахуванням пом'якшуючих обставин	грн	44 087 689,57

Розмір штрафу не коригувався відповідно до глави 3.5 розділу III Методики за відсутності підстав для такого коригування.

Згідно з пунктом 3.6.2 глави 3.6 розділу III Методики максимальні розміри штрафів за зловживання, визначені статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», незалежно від граничного розміру штрафу не можуть перевищувати 10 відсотків річного доходу (виручки) учасника оптового енергетичного ринку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку, отриманого за рік, який передує року прийняття рішення за результатами розслідування.

При цьому, дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку, який береться для розрахунку граничного розміру штрафу відповідно до абзаців першого та другого цього пункту, не включає податок на додану вартість (абзац третій пункту 3.6.2 глави 3.6 розділу III Методики).

Річний дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку (РДН, ВДР, балансуєчному ринку як постачальника послуг з балансування) суб'єкта розслідування у 2024 році за даними суб'єкта розслідування (листи ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» від 30.06.2025 № 30-06/139 та від 21.08.2025 № 01-02/861), НЕК «Укренерго» (ОСП) (лист від 09.07.2025 № 01/41956), АТ «Оператор ринку» (лист від 28.07.2025 № 01-31/1668) склав **10 799 756,31 грн.**

Пунктом 3.6.3 глави 3.6 розділу III Методики встановлено, що у випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований та скоригований відповідно до глав 3.2-3.5 цього розділу, перевищує максимальний розмір штрафу,

передбачений статтею 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», НКРЕКП коригує підсумковий розмір штрафу відповідно до його граничного розміру.

Таким чином, підсумковий розмір штрафу з урахуванням положень пунктів 3.6.2 та 3.6.3 глави 3.6 розділу III Методики становить:

річний дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на оптовому енергетичному ринку у 2024 році	грн	10 799 756,31
граничний розмір штрафу від річного доходу	%	10
Підсумковий розмір штрафу	грн	1 079 976

З огляду на зазначене вище, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує прийняти постанову про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 18 лютого 2025 року № 225, якою:

1. Накласти штраф у розмірі 1 079 976 (один мільйон сімдесят дев'ять тисяч дев'ятсот сімдесят шість) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЄСРВ-код ЄСРВ-UA-20231128-026) за порушення частини першої статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

2. Рекомендувати ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЄСРВ-код ЄСРВ-UA-20231128-026) (далі – ТОВАРИСТВО) з метою уникнення у подальшому штрафних санкцій впровадити систему заходів управління та контролю, спрямовану на попередження та подолання ризиків недотримання працівниками ТОВАРИСТВА вимог законодавства щодо доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку, про що до 01 квітня 2026 року повідомити НКРЕКП з наданням підтвердних документів.

**Директор Департаменту розслідувань
зловживань на оптових енергетичних
ринках та моніторингу звітності**

Тетяна МІЩЕНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про прийняття рішення за
результатами розслідування,
проведеного на підставі
постанови НКРЕКП від
18 лютого 2025 року № 225

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду __ листопада 2025 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Висновку про результати розслідування від 15 жовтня 2025 року № 2, проведеного відповідно до постанови НКРЕКП від 18 лютого 2025 року № 225 «Про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1», встановлено, що ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЄСРВ-код ЄСРВ-UA-20231128-026) порушено частину першу статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Відповідно до статей 17, 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», пункту 9.1 глави 9 Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 вересня 2023 року № 1756, та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого

постановою НКРЕКП від 29 вересня 2023 року № 1800, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Накласти штраф у розмірі 1 079 976 (один мільйон сімдесят дев'ять тисяч дев'ятсот сімдесят шість) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЕСРВ-код ЕСРВ-UA-20231128-026) за порушення частини першої статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

2. Рекомендувати ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕНЕРГІЯ-1» (код ЄДРПОУ 31597104, ЕСРВ-код ЕСРВ-UA-20231128-026) (далі – ТОВАРИСТВО) з метою уникнення у подальшому штрафних санкцій впровадити систему заходів управління та контролю, спрямовану на попередження та подолання ризиків недотримання працівниками ТОВАРИСТВА вимог законодавства щодо доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку, про що до 01 квітня 2026 року повідомити НКРЕКП з наданням підтвердних документів.

Ця постанова може бути оскаржена до адміністративного суду. Оскарження постанови не зупиняє її виконання.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО